

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

Warszawa, 2009-05-14

DZSE-3-ER-040-1/09

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

odpowiadając na pismo z dnia 5 maja 2009 r. nr BPS/KU – 034/538/2/09, dotyczące przedstawienia opinii o inicjatywie ustawodawczej w zakresie ustawy zmieniającej ustawę o systemie oświaty oraz ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 538*) oraz oceny skutków finansowych wejścia w życie projektowanej ustawy, uprzejmie informuję:

Zaproponowane w projekcie rozwiązania dotyczące zmiany brzmienia przepisów art. 90 ust. 2c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz 2572, z późn. zm.) i art. 1 pkt 38 lit. b ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458) są zgodne z kierunkiem planowanych zamierzeń resortu edukacji w powyższym zakresie.

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 grudnia 2008 r. (sygn. akt K 19/07), stwierdzającego niezgodność przepisu art. 90 ust. 2c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz 2572, z późn. zm.) z art. 16 ust. 2 i art. 167 ust. 1 Konstytucji oraz z art. 3 ust. 1 Europejskiej Karty samorządu Lokalnego, sporządzonej w Strasburgu dnia 15 października 1987 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 124, poz. 607 oraz z 2006 r. Nr 154, poz. 1107).

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności art. 90 ust. 2c ustawy o systemie oświaty z Konstytucją RP oraz z Europejską Kartą Samorządu Lokalnego w zakresie, w jakim przepis ten nakazuje pokrycie wyższych kosztów dotacji – w przeliczeniu na jednego ucznia – niż dotacje przysługujące przedszkolom niepublicznym usytuowanym na terenie gminy zobowiązanej, w tej części kosztów, która przekracza iloczyn ustalonego przez gminę zobowiązaną wskaźnika procentowego i kwoty wydatków bieżących, o których mowa w art. 90 ust. 2b, ustalonych przez gminę uprawnioną do refundacji.

W ocenie Trybunału, uregulowanie zawarte w art. 90 ust. 2c ustawy o systemie oświaty nadmiernie ogranicza swobodę gminy zobowiązanej do refundacji, a tym samym pozostaje w sprzeczności z normą wywodzoną zarówno z art. 16 ust. 2 ustawy zasadniczej, jak i z drugiego wzorca konstytucyjnego, tj. art. 167 ust. 1. Dotyczy to jednak jedynie „nadwyżki” wynikającej z zastosowania wyższego wskaźnika procentowego, a nie wyższej kwoty wydatków bieżących, ponoszonych – w przeliczeniu na jednego ucznia – w przedszkolach publicznych gminy uprawnionej do refundacji.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 grudnia 2008 r. wywołuje skutki prawne z dniem 31 grudnia 2009 r. W uzasadnieniu wyroku podkreślono, że przepisy determinujące zakres zobowiązań finansowych winny być kształtowane z dużą troską o ich precyzję i jasność. Ponadto rozliczenia między gminami, w tym zwłaszcza zasady ustalania wysokości kosztów, o których refundację gmina dotująca przedszkole niepubliczne może się ubiegać ze strony gminy, której mieszkańcy uczęszczali do tego przedszkola, są „szczególnie newralgiczne”, a wszelkie nieścisłości czy też zawiłości ustawowej regulacji mogą skutkować spór pomiędzy zainteresowanymi jednostkami lub stać się podstawą pociągnięcia do odpowiedzialności organów oraz osób odpowiedzialnych za stan finansów w danej gminie. Dodatkowo Trybunał miał na względzie także harmonogram przygotowywania i uchwalania budżetów gminnych.

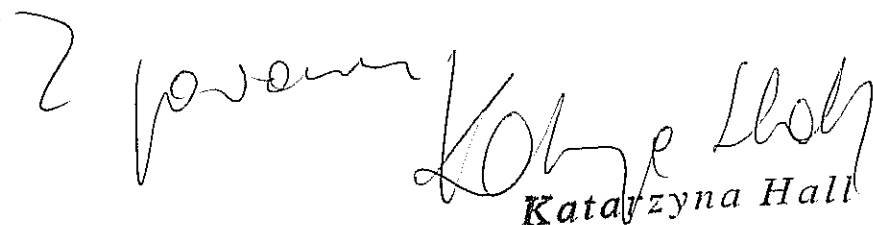
W opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej, opisane w uzasadnieniu projektu cele i zakres projektowanej ustawy uwzględniają brzmienie sentencji wyroku oraz jego uzasadnienie, wykonując tym samym orzeczenie wydane w sprawie K 19/07.

Zmiana zaproponowana w art. 1 projektu polega na dodaniu w art. 90 ust. 2c ustawy o systemie oświaty zastrzeżenia, zgodnie z którym wskaźnik procentowy, według którego ustala się wysokość kosztów refundowanych przez gminę zobowiązaną, nie może być wyższy niż wskaźnik przyjęty przez tę gminę na potrzeby dotowania przedszkoli niepublicznych znajdujących się na jej terenie. W art. 2 projektu uwzględniono natomiast uchwalenie przez Sejm w dniu 19 marca 2009 r. ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U Nr 56, poz. 458), proponując wprowadzenie identycznego, jak w odniesieniu do przedszkoli niepublicznych, modelu refundowania dotacji udzielonej niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 2d ustawy o systemie oświaty. Proponowana nowelizacja art. 1 pkt 38 lit. b tejże ustawy uwzględnia wskazania Trybunału Konstytucyjnego zawarte w przywołanym wyżej wyroku.

Właściwym jest również zamieszczenie w projekcie ustawy zmieniającej ustawę o systemie oświaty oraz ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw przepisu przejściowego, na mocy którego doprecyzowane zostały zasady pokrywania kosztów dotacji udzielonych przedszkolom niepublicznym w roku bieżącym.

Dodatkowo należy uzupełnić art. 2 powyższego projektu ustawy o zmianę art. 1 pkt 36 lit. b ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw, który to przepis wprowadza w art. 80 ust. 2d ustawy o systemie oświaty identyczny model refundowania dotacji udzielonej publicznym innym formom wychowania przedszkolnego prowadzonym przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, jak w przypadku refundowania dotacji udzielonej niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego zgodnie z nowelizowanym art. 90 ust. 2e tej ustawy. W przeciwnym razie, art. 80 ust. 2d ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu w jakim miałby zacząć obowiązywać z dniem 1 stycznia 2010 r., będzie narażony na zarzut niekonstytucyjności w takim zakresie, jak objęty orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego przepis art. 90 ust. 2c.

Uprzejmie informuję, że wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Natomiast w przypadku gmin, zmiana wysokości refundacji będzie miała wpływ na ich budżet, jednak oszacowanie skutków tych zmian, nawet przybliżone, nie jest możliwe.

Katarzyna Hall